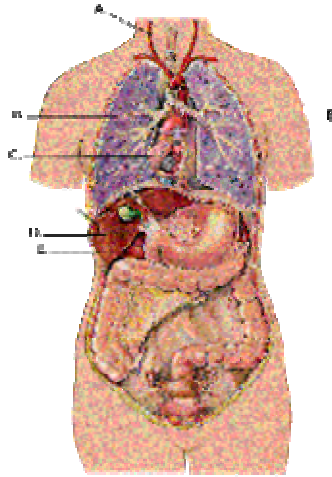

ONDERZOEK AAN HET LICHAAM EN MAATREGELEN IN HET BELANG VAN HET ONDERZOEK NADER BEKEKEN

De voorstellen van de Commissie-Meijers over de uitbreiding van de onderzoeksbevoegdheden aan en in het lichaam laten nog veel vragen open. Ondanks de verbeteringen die de commissie aanbrengt, zijn de voorstellen niet rijp om in de wetgeving te worden omgezet.

Op 1 april jl. presenteerde de 'Commissie onderzoek aan het lichaam' (ook wel 'Commissie-Meijers', naar de voorzitter van deze commissie, prof. mr L.C.M. Meijers) haar rapport aan de minister van Justitie.

1. De commissie, die bij besluit van 7 juni 1995 werd ingesteld, moest onder meer advies uitbrengen over uitbreiding van de onderzoeksbevoegdheden aan en in het lichaam. In het rapport zien we twee hoofdlijnen. De commissie doet voorstellen over het onderzoek aan en in het lichaam, waarbij een duidelijk onderscheid tussen deze twee vormen wordt gemaakt. Verder stelt men voor de maatregelen in het belang van het onderzoek over te brengen naar het Wetboek van

Strafvordering en toepassing van een aantal maatregelen voor de inverzekeringstelling mogelijk te maken. In dit artikel bespreken en becommentariëren we de voorstellen van de commissie, waarbij het accent ligt op de maatregelen in het belang van het onderzoek.

2. De voorstellen van de commissie

2a. Onderzoek aan en in het lichaam

Urinetest in Opiumwet (art. 9 lid 3 Ow-nieuw). Naar aanleiding van praktijkervaringen met de urinetest op Schiphol, die op basis van vrijwilligheid wordt toegepast, stelt de commissie voor in de Opiumwet de urinetest een wettelijke basis te geven. De test kan worden afgenomen door de in artikel 8 Ow bedoelde opsporingsambtenaren. Na een positief resultaat zal de verdachte in verzekering worden gesteld, waarna de (hulp)OvJ of R-C een nieuwe maatregel in het belang van het onderzoek kan bevelen: overbrenging naar een ziekenhuis of andere instelling met medisch toezicht, of verblijf in een cel onder medisch toezicht (art. 62 lid 2, b Sv-nieuw). Daar kan dan, na ontlasting, worden vastgesteld of inderdaad drugs in het lichaam aanwezig waren. In geval van een weigering of negatief testresultaat kan men de verdachte door middel van röntgenfotografie of echografie onderzoeken.

Onderzoek aan en in het lichaam (art. 56 Sv-nieuw).

Onderzoek aan het lichaam' is een rekbaar begrip. Bovendien is het sinds de uitleg van de Hoge Raad in het zogenoemde Rectum-arrest een nogal ingrijpend onderzoek. Daarom wordt voorgesteld in de wet onderscheid te maken tussen onderzoek aan en in het lichaam. Onderzoek aan het lichaam behelst het uitwendig schouwen van de natuurlijke openingen en holten van het bovenlichaam. Dit onderzoek moet op een besloten plaats en, voor zover mogelijk, door personen van hetzelfde geslacht als de verdachte worden verricht. Onderzoek in het lichaam behelst het uitwendig schouwen van de natuurlijke openingen en holten van het onderlichaam, het inwendig manueel onderzoek van de natuurlijke openingen en holten van het lichaam en röntgen-onderzoek en echografie. Onderzoek in het lichaam wordt gedaan door of onder verantwoordelijkheid van een arts. Beide bevoegdheden worden neergelegd in een nieuw artikel 56 Sv. Onderzoek aan het lichaam mag worden bevolen door de (hulp)OvJ voor wie de verdachte wordt geleid. Onderzoek in het lichaam mag worden bevolen door de OvJ. De R-C heeft beide bevoegdheden.

2b. Maatregelen in het belang van het onderzoek

De commissie stelt voor de naam van het dwangmiddel 'op-houden voor verhoor' te wijzigen in 'ophouden voor onderzoek'. Ophouden voor verhoor heeft als doel de verdachte te horen over het strafbare feit en zijn mogelijke betrokkenheid daarbij.

De commissie vindt dat de naam moet worden gewijzigd nu dit dwangmiddel in de praktijk ook wordt gebruikt voor 'identificatie, herkenning door getuigen etc.'. Dat laat zien, dat er in deze fase van vrijheidsbeneming meer mogelijkheden zijn dan uitsluitend verhoor. Ook stelt men voor een aantal - niet-limitatief omschreven - maatregelen in het belang van het onderzoek al tijdens de ophouding voor onderzoek mogelijk te maken, zoals de confrontatie, de sorteerproef en de plaatsing in een observatiecel (zie art. 61 a Sv-nieuw). De gedachte is dat het onderzoek aldus kan worden versneld; voor de verdachte betekent het dat met de toepassing van een minder zwaar vrijheidsbenemend dwangmiddel kan worden volstaan;

De commissie verwerkt in het dwangmiddel 'ophouden voor onderzoek' ook de bestaande regeling van het 'ophouden ter identificatie' (art. 61 Sv-nieuw). Onder 'onderzoek' verstaat men tevens de identificatie van de verdachte. Tijdens het ophouden voor onderzoek, dat maximaal zes uur duurt, kunnen de in artikel 61 a Sv-nieuw genoemde maatregelen in het belang van het onderzoek worden aangewend, zowel ter identificatie van de verdachte als in het belang van het opsporingsonderzoek. De ophouding kan met zes uur worden verlengd, echter alleen als de ophouding erop is gericht de identiteit van de verdachte vast te stellen (art. 61 lid 2 Sv-nieuw) Tijdens de fase van de inverzekeringstelling en voorlopige hechtenis kunnen nog enige andere - niet-limitatief omschreven - maatregelen in het belang van het onderzoek worden bevolen. Die zijn toegesneden op deze langer durende vormen van vrijheidsbeneming (art. 62 lid 2 Sv-nieuw). Nieuw is de in paragraaf 2a genoemde maatregel van overbrenging naar een ziekenhuis. De voorgestelde regeling van de bevoegdheid tot het bevelen van de maatregelen is identiek aan de huidige regeling in de artikelen 222 en 225 ISv (zie art. 62a Sv-nieuw). Tijdens het ophouden voor onderzoek is - evenals tijdens de inverzekeringstelling - de OvJ bevoegd, of als diens optreden met kan worden afgewacht, de hulp-OvJ die de ophouding danwel de inverzekeringstelling heeft gelast.

Tijdens het ophouden voor onderzoek staat geen rechtsmiddel open tegen maatregelen in het belang van het onderzoek (art. 62a lid 3 Sv-nieuw). Wel is voorzien in een bezwaarschriftprocedure tegen maatregelen die tijdens de inverzekeringstelling en de voorlopige hechtenis zijn bevolen. Voor de inverzekeringstelling is daarmee het rechtsmiddel verzwaard ten opzichte van de huidige regeling in artikel 222 lid 3 ISv.

3. Kritische kanttekeningen

3a. Onderzoek aan en in het lichaam

Wij zijn het eens met het voorgestelde onderscheid tussen onderzoek aan en in het lichaam. Toch hebben we kritiek op de kwestie van de verschillende vormen van onderzoek in het lichaam, en wel wat betreft de onderlinge verhouding.

De Commissie stelt in haar rapport dat röntgenfotografie en echografie uit oogpunt van subsidiariteit en proportionaliteit de voorkeur verdienen boven inwendig manueel onderzoek. Inwendig manueel onderzoek is volgens de KNMG en de ondervraagde politieartsen in Rotterdam voor de verdachte zeer belastend en minder betrouwbaar dan röntgenfotografie en echografie. In het voorgestelde artikel 56 Sv-nieuw zijn deze opvattingen echter niet verwerkt in een wettelijke rangorde. Om misvattingen uit te sluiten lijkt ons dit dringend gewenst.

Wij vragen ons voorts af of de praktijk voldoende aanleiding geeft tot het regelen van de diverse vormen van onderzoek in het lichaam in het Wetboek van Strafvordering, in plaats van deze te beperken tot de Opiumwet. De verdachte wordt door dergelijk onderzoek immers aangetast in zijn lichamelijke integriteit. Het argument dat de methoden nu ook kunnen worden toegepast, wanneer men vermoedt dat sieraden,

edelstenen of microfilms zijn ingeslikt, is onvoldoende onderbouwd. Zo maakt de commissie niet duidelijk hoe vaak dit in de praktijk voorkomt.

Het ontnemen van de oude, ruime bevoegdheid tot onderzoek aan het lichaam aan opsporingsambtenaren in de Opiumwet is volgens ons juist (zie het huidige art. 9 lid 2 Ow). De roep om meer bevoegdheden - volgens Spong een vast onderdeel van de 'trias opiata' - waaraan in het verleden vaak zo gemakkelijk is toegegeven, wordt nu een halt toegeroepen.

3b. Maatregelen in het belang van het onderzoek

Om ons commentaar op de voorstellen over de maatregelen in het belang van het onderzoek beter te kunnen begrijpen, volgen hieronder de voorgestelde artikelen 61, 61a, 62, 62a en 76 Sv-nieuw.

Het nieuwe artikel 61 Sv luidt:

1. Indien de verdachte niet overeenkomstig artikel 57 in verzekering wordt gesteld, noch overeenkomstig artikel 60 voor de rechter-commissaris wordt geleid; wordt hij in vrijheid gesteld tenzij hij op bevel van de officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte is geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden, voor ten hoogst zes uren wordt opgehouden voor onderzoek. .
2. De in het eerste lid genoemde termijn van zes uren kan, indien de ophouding met het oog op het vaststellen van de identiteit plaatsvindt, op bevel van de officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte is geleid, in het belang van het onderzoek eenmaal met ten hoogste zes uren worden verlengd.
3. De tijd tussen middernacht en 09.00 uur voormiddags wordt niet meegerekend.
4. Het bevel tot verlenging is gedagtekend en ondertekend.
5. Het bevel geeft een korte beschrijving van het strafbare feit ten aan-zien waarvan een verdenking bestaat en de feiten of omstandigheden waarop de verdenking is gegrond.
6. De verdachte wordt in het bevel met name of, wanneer zijn naam onbekend is, zo duidelijk mogelijk aangewezen.
7. Een afschrift van het bevel wordt hem onverwijld uitgereikt.

Artikel 61a luidt als volgt:

Tegen de voor onderzoek opgehouden verdachte kunnen maatregelen in het belang van het onderzoek worden bevolen. Als zodanige maatregelen kunnen ondermeer worden aangemerkt:

1. Het maken van fotografische opname en het nemen van lichaammaten;
2. Het nemen van vingerafdrukken volgens regels te stellen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur;
3. De toepassing van een confrontatie volgens regels te stellen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur;
4. De toepassing van een sorteerproef volgens regels te stellen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur;
5. Het afscheren van snor of baard of het knippen van her hoofdhaar;
6. Het tijdelijk doen aantrekken van bepaalde kleding, of het doen opzetten van bepaalde attributen t.b.v. een confrontatie;
7. Plaatsing in een observatiecel.

Artikel 62 Sv, zoals voorgesteld door de Commissie, luidt:

1. De in verzekering gestelde verdachten worden aan geen andere beperkingen onderworpen dan die in het belang van het onderzoek of in het belang der orde volstrekt noodzakelijk zijn.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 50 kunnen tegen de in het eerste lid bedoelde verdachten maatregelen in het belang van het onderzoek worden bevolen. Als zodanige maatregelen kunnen, benevens de in artikel 61a, onderdeel a t/m g genoemde maatregelen, ondermeer worden aangemerkt:
 - a. beperkingen m.b.t. het ontvangen van bezoek, telefoonverkeer, briefwisseling en de uitreiking van kranten, lectuur of andere gegevensdrager, danwel andere maatregelen betrekking hebbend op het verblijf in het kader van de vrijheidsbeneming;
 - b. overbrenging naar een ziekenhuis, of een andere instelling waar medisch toezicht is gewaarborgd, of verblijf in een daartoe ingerichte cel onder medisch toezicht;
3. Behandeling van de in verzekering gestelde verdachte en de eisen waaraan de voor de in verzekeringstelling bestemde plaatsen moeten voldoen, worden, naar beginselen bij of krachtens de wet te stellen, geregeld bij algemene maatregel van bestuur.
4. Indien n.a.v. de in artikel 59,5e lid, genoemde kennisgeving een rapport is opgesteld neemt de officier van justitie van dat rapport kennis alvorens een vordering tot bewaring te doen.

Artikel 62a luidt als volgt:

1. Maatregelen in het belang van het onderzoek kunnen tijdens het gerechtelijk vooronderzoek door de rechter-commissaris en anders door de officier van justitie worden bevolen. Gedurende de ophouding voor onderzoek en de in verzekeringstelling komt de bevoegdheid, indien het optreden van de officier van justitie niet kan worden afgewacht, toe aan de hulpofficier die de ophouding voor onderzoek danwel de in verzekeringstelling heeft gelast.
2. De directeur van het Huis van Bewaring, indien de vrijheidsbeneming aldaar wordt ondergaan, en anders de bij het bevel aan te wijzen persoon, draagt zorg voor de uitvoering van het bevel.
3. De verdachte kan tegen het bevel, tenzij het is gegeven in het kader van de ophouding voor onderzoek, een bezwaarschrift indienen bij het rechtelijk college dat oordeelt omtrent de voortzetting van de voorlopige hechtenis. Het bevel wordt in afwachting van de rechterlijke beslissing niet uitgevoerd, tenzij degene die het bevel heeft gegeven een onverwijld uitvoering in het belang van het onderzoek volstrekt noodzakelijk acht.

Artikel 76 Sv komt te luiden:

Ten aanzien van de voorlopige hechtenis zijn de artikelen 62 en 62a van overeenkomstige toepassing.

Ophouden voor onderzoek

De wijziging van het 'ophouden voor verhoor' in 'ophouden voor onderzoek' wordt mager beargumenteerd. Dat de ophouding voor verhoor in de praktijk ook voor 'identificatie, herkenning door getuigen etc.' wordt gebruikt, zegt met zoveel: identificatie tijdens de ophouding voor verhoor is nu reeds wettelijk voorzien (art. 61a Sv). Verder is onduidelijk wat precies met herkenning door getuigen wordt bedoeld (gaat het om een foto-, spiegel- of Oslo-confrontatie?). In ieder geval wil de commissie de toepassing van maatregelen in het belang van het onderzoek al in deze fase mogelijk maken, opdat kan worden volstaan met de toepassing van een minder zwaar vrijheidsbenemend dwangmiddel. Het terugdringen van in verzekeringstelling en voorlopige hechtenis is op zich een lofwaardig streven. Een ongewenst gevolg hiervan is dat voor toepassing van deze onderzoeksmaatregelen de voorwaarde dat het gaat om misdrijven waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, wordt losgelaten. Daarnaast vervalt de eis dat de maatregelen in het belang van het onderzoek 'volstrekt noodzakelijk' moeten zijn. Ook in geval van een overtreding zou dus zonder een 'volstreekte noodzaak' het hoofdhaar van de verdachte kunnen worden geknipt. Hier is sprake van een vergaande verruiming van bevoegdheden die de

commissie dient te onderbouwen, te meer omdat voor deze fase niet in een rechtsmiddel is voorzien.

Sfeervermenging tussen onderzoek en identificatie

Door de verwerking van de huidige identificatie-regels in de ophouding vooronderzoek ontstaat de merkwaardige situatie dat alle in artikel 61a Sv-nieuw genoemde maatregelen in het belang van het onderzoek tevens maatregelen ter identificatie zijn geworden. Dat zou - strikt genomen - betekenen dat bijvoorbeeld een confrontatie mogelijk wordt ter vaststelling van de identiteit van de verdachte. Bovendien is de aard van de ophouding niet helder. Kennelijk kan, nu identificatie onder onderzoek valt, de ophouding voor onderzoek ook ter identificatie worden bevolen. Dit is een verruiming ten opzichte van de huidige situatie, waarin alleen tijdens de ophouding voor verhoor een drietal identificatiemaatregelen mogelijk is (art. 61a Sv). Dit wreekt zich bij de verlenging (art. 61 lid 2 Sv-nieuw). Als de ophouding voor onderzoek met het oog op het vaststellen van de identiteit plaatsvindt, kan deze 'in het belang van het onderzoek' worden verlengd met eenmaal zes uur.

Volgens de toelichting mag deze verlenging alleen worden gebruikt ter identificatie. Doordat het hier gaat om de verlenging van een 'ophouding voor onderzoek' en wel 'in het belang van het onderzoek', dreigt het gevaar dat deze nuance in de praktijk over het hoofd wordt gezien. In de verlenging mogen dan ook maatregelen worden toegepast die niet gericht zijn op identiteitsvaststelling (bijvoorbeeld de plaatsing in een observatiecel of de sorteerproef). Als de ophouding alleen identificatie ten doel heeft, dienen naar onze mening' slechts maatregelen te worden genomen die daartoe kunnen leiden.

Confrontatie

De confrontatie is een maatregel die niet thuishoort in een fase als de ophouding. In Nederland wordt een raadsman ingeschakeld zodra iemand in verzekering is gesteld. De raadsman zal er dus meestal niet van op de hoogte zijn dat een cliënt wordt opgehouden voor onderzoek. Dus weet de raadsman niet dat er een confrontatie zal plaatsvinden. Toch kan het resultaat van een confrontatie een belangrijk bewijsmiddel zijn en is de beoordeling van de betrouwbaarheid van de confrontatieresultaten in belangrijke mate afhankelijk van de wijze waarop de confrontatie wordt uitgevoerd. De aanwezigheid van de raadsman bij een confrontatie is daarom noodzakelijk. Bovendien dient de raadsman ook volgens de RAC-richtlijnen tijdig van een voorgenomen confrontatie op de hoogte te worden gesteld. Een dergelijke confrontatie binnen de periode van ophouding, waarbij de raadsman tijdig op de hoogte moet worden gesteld, is praktisch bijna onmogelijk. Het voorstel is op dit punt dus niet realistisch en bovendien risicovol, nu een rechtsmiddel in deze fase ontbreekt.

Sorteerproef

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 2 juli 1990, NJ 1990, 751, bepaald dat het doen van een sorteerproef als een maatregel in het belang van het onderzoek wordt gezien. De sorteerproef kan op twee manieren worden gebruikt: als opsporingsmiddel of als bewijsmiddel. De rol als bewijsmiddel is belangrijker, want meestal heeft men de verdachte op andere gronden reeds aangehouden. Ook deze maatregel hoort niet thuis in de ophoudingsfase. Een onderzoek als de sorteerproef dient zeer nauwkeurig en in alle rust te worden verricht en neemt dus enige tijd in beslag. Onderzoek wijst uit dat de resultaten van de sorteerproef aanmerkelijk beter zijn als de proef plaatsvindt in een rustige, voor de hond en zijn geleider bekende omgeving. Ook blijken de uitkomsten van de verschillende sorteermethoden beter te zijn als aan de feitelijke geurproef een testronde voorafgaat, de zogenaamde positieve check. Hieruit volgt dat zo'n onderzoek dan ook niet past binnen de fase van ophouding die maximaal zes uur duurt.

Plaatsing in een observatiecel

Volgens de commissie kan het onderzoeksbelang met zich meebrengen dat moet worden voorkomen dat een verdachte na zijn aanhouding bij verblijf in een cel mogelijk bewijsmateriaal laat verdwijnen of onbruikbaar maakt. Daarom kan het noodzakelijk zijn dat de verdachte onder voortdurende bewaking

staat totdat het bewijsmateriaal is zeker gesteld. Door opneming van deze maatregel in artikel 61a Sv-nieuw wordt een wettelijke basis gecreëerd voor voortdurende heimelijke observatie ter opsporing. De Hoge Raad heeft namelijk bepaald dat dergelijke observatie van een verdachte die ter ophouding voor verhoor is ingesloten in bijvoorbeeld een politiecel, een dermate verstrekkende maatregel is dat daarvoor een afzonderlijke voorziening bij of krachtens formele wet is vereist.

Deze maatregel kan men ook tijdens de inverzekeringstelling en de voorlopige hechtenis toepassen. Wij vinden dat men een dergelijke maatregel alleen mag toepassen in de fase van de ophouding voor onderzoek. De noodzaak de verdachte te beletten bewijsmateriaal te laten verdwijnen doet zich in de regel alleen tijdens de eerste uren van het voorarrest voor, niet in de fase van inverzekeringstelling en voorlopige hechtenis. Artikel 62 lid 2 Sv-nieuw, waarin de commissie stelt 'benevens de in artikel 61 a onderdeel a t/m g genoemde maatregelen', is op dit punt dan ook te ruim geredigeerd. Het is opmerkelijk dat de commissie verzuimt het heimelijke karakter van de voorgestelde maatregel in de wet tot uitdrukking te brengen. Ook is onduidelijk welke bepaling als juridische grondslag zal gelden voor de niet-heimelijke variant van deze maatregel.

Nemo tenetur

In het rapport wijdt men geen uitvoerige beschouwingen aan het nemo-tenetur beginsel in relatie tot de maatregelen in het belang van het onderzoek. De commissie stelt vast dat het bevel tot de maatregelen in het belang van het onderzoek inhoudt dat de verdachte het bevel moet dulden en dat het zonedig met enige dwang ten uitvoer kan worden gelegd. Dit neemt niet weg dat de uitvoering van sommige maatregelen zonder medewerking van de verdachte onmogelijk is. Ook kan de verdachte 'onder protest' zijn medewerking aan een maatregel verlenen. Met name bij niet uitdrukkelijk in de wet voorziene maatregelen, bestaat spanning met het nemo tenetur-beginsel. De commissie gaat te gemakkelijk aan dit probleem voorbij, bijvoorbeeld daar waar zij de schrijftest noemt als mogelijke maatregel in het belang van het onderzoek. In het bevel tot medewerking aan een schrijftest ligt besloten dat de verdachte wordt gedwongen actieve medewerking te verlenen aan het verzamelen van bewijs tegen zichzelf. Bij bezwaar van de verdachte is deze maatregel niet toelaatbaar: de expliciete wettelijke grondslag ontbreekt.

Briefwisseling

De beperking aangaande de briefwisseling (artikel 62 lid 2, a Sv-nieuw) brengt geen wijziging in de situatie dat in een bevel doorgaans de zinsnede is opgenomen 'zonder uitdrukkelijke toestemming van en na controle door of vanwege (volgt de bevelende autoriteit)'. De hierin gelegen schending van het briefgeheim (artikel 13 Grondwet) zou 'naar onze mening duidelijker en uitdrukkelijker kunnen worden geformuleerd.

Overbrenging naar ziekenhuis

In artikel 62b Sv-nieuw wordt een nieuwe maatregel geformuleerd: de overbrenging naar een ziekenhuis, een andere instelling waar medisch toezicht is gewaarborgd of verblijf in een daartoe ingerichte cel onder medisch toezicht. Deze maatregel is met name bedoeld voor drugskoeriers, bij wie onder medisch toezicht kan worden gewacht tot de drugs via natuurlijke weg te voorschijn komen. Indien dit de enige situatie is die de commissie voor ogen staat, lijkt het ons verstandig deze beperking ook in het artikel tot uitdrukking te brengen. De gezondheid van de verdachte tijdens het wachten tot de drugs via natuurlijke weg naar buiten komen (denk aan scheuren verpakkingsmateriaal) moet vooropstaan. Er dienen dan ook voldoende faciliteiten aanwezig te zijn om het leven van de verdachte daadwerkelijk te waarborgen. De formulering 'instelling waar medisch toezicht is gewaarborgd, of verblijf in een daartoe ingerichte cel onder medisch toezicht' is niet afdoende.

De leden 3 en 4 van artikel 62 Sv-nieuw zijn vrijwel identiek aan de leden 3 en 4 van het huidige artikel 62 Sv. Gezien artikel 62 lid 2, b Sv-nieuw kan de in verzekeringstelling ook plaatsvinden in een ziekenhuis, een andere instelling waar medisch toezicht is gewaarborgd of in een daartoe ingerichte cel onder medisch toezicht. Die plaatsen moeten voldoen aan dezelfde eisen als de voor in verzekeringstelling bestemde plaatsen. Artikel 220 ISv moet hierbij van overeenkomstige toepassing worden geacht. Vraag hierbij is of deze ziekenhuizen bestemd moeten worden voor het ondergaan van de in verzekeringstelling, als bedoeld in artikel 59 lid 6 Sv. De personen dienen overeenkomstig de artikelen 62 Sv en 218,219 van de ISv te worden behandeld."

Rechtsmiddelen

De verzwaring van het rechtsmiddel tijdens in verzekeringstelling waarderen wij positief, mede omdat de huidige regeling in artikel 222 lid 3 ISv gemakkelijk kan worden omzeild. Het ontbreken van het rechtsmiddel tijdens de ophouding voor onderzoek is echter een gemis, vooral nu in deze fase de confrontatie en de sorteerproef mogen worden bevolen.

4. Conclusie

De voorstellen van de Commissie-Meijers laten veel vraagstukken open. Hoewel de commissie verbeteringen aanbrengt, zijn de voorstellen niet rijp om in wetgeving te worden omgezet. Meer studie en discussie is dringend gewenst. Wij hopen dat ons artikel daartoe bijdraagt.